Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0202

Eiropas politiskās partijas un fondi: 2026. gada ziņojums par Regulas (ES, *Euratom*) 2025/2445 piemērošanu un par finansētajām darbībām

Eiropas Parlamenta 2026. gada 16. jūnija rezolūcija Eiropas politiskās partijas un fondi: 2026. gada ziņojums par Regulas (ES, *Euratom*) 2025/2445 piemērošanu un par finansētajām darbībām (2026/2013(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu un 10. panta 4. punktu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 12. panta 2. punktu,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 224. un 325. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 26. novembra Regulu (ES, *Euratom*) 2025/2445 par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu[1] (turpmāk "Regula"),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[2] (Finanšu regula),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. novembra rezolūciju par to, kā piemērojama Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu[3],

---

1 OV L, 2025/2445, 8.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2445/oj.
2 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
3 OV C 205, 20.5.2022., 37. lpp.

– ņemot vērā apspriedes ar Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestādi (turpmāk “Iestāde”) un tās gada darbības pārskatiem,

– ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas 2026. gada 18. martā notikušo viedokļu apmaiņu ar Eiropas politiskajiem fondiem un institucionālajām ieinteresētajām personām,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A10-0145/2026),

A. tā kā spēcīgas ES līmeņa politiskās partijas un fondi ir būtiski ES mēroga publiskās sfēras attīstībai;

B. tā kā Eiropas politiskajām partijām un Eiropas politiskajiem fondiem būtu jāuzņemas ietekmīgāka loma Eiropas vēlēšanu procesā un jāveicina ES politiskās apziņas veidošana un ES pilsoņu gribas paušana; tā kā politiskajai daudzveidībai ir būtiska nozīme publiskajā diskursā un iedzīvotāju izvēles izteikšanā;

C. tā kā Eiropas politiskajām partijām un fondiem būtu jāsadarbojas ar valstu partijām, kas ir to sastāvā, un partneriem, lai tos atbalstītu ES un tās politikas virzienu tuvināšanā iedzīvotājiem un demokrātiskās leģitimitātes vairošanā;

D. tā kā 2025. gadā Iestādē tika reģistrēti vēl divi fondi, kas nozīmē, ka 2025. gada 31. decembrī 12 Eiropas politiskās partijas un 12 saistītie Eiropas politiskie fondi tika finansēti no ES budžeta;

E. tā kā pārstrādātā regula stājās spēkā 2025. gada 28. decembrī un ieviesa vairākus svarīgus jauninājumus, tostarp skaidrākus noteikumus par kopīgām Eiropas politiskajām darbībām, uzlabotu pārredzamību un ziņošanas pienākumiem, stingrākas uzticamības pārbaudes prasības attiecībā uz ziedojumiem un pašradītu resursu skaidru atzīšanu par ieņēmumu kategoriju;

F. tā kā regula ir spēkā tikai īsu laiku; tā kā līdz ar to dati par regulas īstenošanu un pieredze saistībā ar to vēl ir ierobežoti; tā kā, lai visaptveroši novērtētu regulas īstenošanu un ietekmi, ir vajadzīgs pietiekams laiks un pierādījumi; tā kā tūlīt pēc regulas stāšanās spēkā tomēr ir radušās neparedzētas politikas problēmas, jo īpaši attiecībā uz politisko fondu finansēšanu, un tādēļ ir jāveic steidzami pasākumi;

G. tā kā saskaņā ar pārstrādāto regulu Parlamentam līdz 2026. gada 29. jūnijam ir jāpublicē ziņojums par regulas piemērošanu un finansētajām darbībām; tā kā pēc Parlamenta ziņojuma publicēšanas Komisijai ir viens gads laika, lai iesniegtu ziņojumu par regulas piemērošanu, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumu tās

grozīšanai;

H. tā kā Komisijas ziņojumā īpašu uzmanību pievērš šīs regulas ietekmei uz mazu Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu stāvokli un noteikumiem par Eiropas politisko fondu finansēšanu;

I. tā kā Eiropas politiskie fondi ir neatņemama ES demokrātiskās arhitektūras daļa, atbalstot politiskās debates, politikas izstrādi, pētniecību, apmācību un pilsonisko līdzdalību ES un valstu līmenī;

J. tā kā Eiropas politisko fondu pilnvaras ietver politiskās informētības palielināšanu un ieguldījumu debatēs par ES politikas jautājumiem un Eiropas integrācijas procesu, kā arī tādu pakalpojumu sniegšanu, kas nav vērsti tikai uz konkrētas partijas biedriem vai vēlētājiem, bet ir pieejami ikvienam ar vienlīdzīgiem nosacījumiem;

K. tā kā regulas īstenošana notiek dziļas ģeopolitiskās nestabilitātes apstākļos, ko raksturo pastiprināta stratēģiskā konkurence, hibrīddraudi, dezinformācija, tehnoloģiski traucējumi, klimata pārmaiņas un ilgtermiņa sociālekonomiskās pārmaiņas;

L. tā kā šo norišu dēļ ES ir jāstiprina savas stratēģiskās prognozēšanas, prognozējošas pārvaldības un ilgtermiņa politikas plānošanas spējas, lai efektīvi sagatavotos izaicinājumiem laikposmā līdz 2040. gadam un pēc tam;

M. tā kā Eiropas politiskajiem fondiem ir unikālas iespējas veicināt šos centienus, izmantojot ilgtermiņa pētniecību, salīdzinošo analīzi, transnacionālo dialogu, politisko izglītību un spēju veidošanu;

N. tā kā Eiropas politiskajiem fondiem pieejamā ES finansējuma pašreizējais līmenis un struktūra vairs neatbilst to uzdevumu tvērumam, stratēģiskajai nozīmei un pieaugošajai sarežģītībai,

O. tā kā politiskie fondi ir ziņojuši par nesamērīgu regulatīvo slogu un aicinājuši vienkāršot regulatīvās prasības, jo īpaši attiecībā uz ziņošanas un pārredzamības pienākumiem, kā arī paredzēt iespēju atjaunot korektīvos pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu finansēšanas procesa pienācīgu darbību;

Pārstrādātās regulas vispārējs novērtējums

1. atzinīgi vērtē pārstrādātās regulas pieņemšanu kā svarīgu soli ceļā uz Eiropas politisko partiju un fondu tiesiskā regulējuma modernizāciju un demokrātiskās integritātes stiprināšanu ES līmenī;

2. norāda, ka regula ir uzlabojusi juridisko skaidrību vairākās jomās, jo īpaši attiecībā uz kopīgām Eiropas politiskajām darbībām, pārredzamības prasībām un aizsardzības pasākumiem pret ārvalstu iejaukšanos;

3. tomēr uzsver, ka līdzšinējā pieredze un dati par pārstrādātās regulas īstenošanu joprojām ir ierobežoti un ka padziļinātu un horizontālu novērtējumu var veikt tikai vēlākā posmā; norāda, ka tūlīt pēc regulas stāšanās spēkā ir radušās neparedzētas politikas problēmas, jo īpaši attiecībā uz politisko fondu finansēšanu, un tādēļ tomēr ir jāveic steidzami pasākumi;

4. ar bažām norāda uz fondu ziņojumiem par nesamērīgu regulatīvo slogu un apņemas turpināt izmeklēt šo jautājumu un veikt turpmākus pasākumus saistībā ar to gaidāmajā sistemātiskajā novērtējumā; šajā sakarībā uzsver, cik svarīgi ir efektīvi un samērīgi korektīvie pasākumi kā instruments, lai nodrošinātu atbilstību regulai, un apņemas pārskatīt šo pasākumu izmantošanu nesenajā praksē;

5. norāda uz juridisko nenoteiktību un darbības ierobežojumiem, ar kuriem joprojām saskaras Eiropas politiskie fondi, jo īpaši attiecībā uz attiecināmo izmaksu klasifikāciju, un uzskata, ka šie jautājumi ir savlaicīgi jāprecizē;

Eiropas politisko fondu nozīme

6. atkārtoti norāda, ka Eiropas politiskie fondi pilda atsevišķu institucionālu lomu saskaņā ar Līgumiem, veicinot Eiropas politisko izpratni, atbalstot uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu un stiprinot demokrātisko kultūru un pilsonisko līdzdalību visā ES;

7. vērš uzmanību uz arvien nestabilāko ģeopolitisko un tehnoloģisko vidi kopš Komisijas 2021. gada priekšlikuma par Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 pārstrādāšanu[4] publicēšanas, ko raksturo paaugstināta drošības spriedze, ārvalstu iejaukšanās demokrātiskajos procesos un paātrināta sociālekonomiskā pārveide; uzsver, ka šīs norises palielina ilgtermiņa politikas plānošanas, demokrātiskas izglītības un pārrobežu dialoga nozīmi, kurā Eiropas politiskie fondi sniedz īpašu ieguldījumu;

8. norāda, ka Eiropas politiskajiem fondiem, ņemot vērā to pienākumu paplašināšanos, ir vajadzīgi nepieciešamie finanšu instrumenti un atbilstoši un stabili resursi, lai tie varētu pilnībā uzņemties savu institucionālo lomu, pamatojoties uz uzlabojumiem, kas ieviesti ar regulu;

Uzlabojumu priekšlikumi

9. uzsver, ka ir jānodrošina, lai Eiropas politiskajiem fondiem būtu stabils tiesiskais regulējums un finansiāla drošība; apņemas sadarboties ar fondiem, lai pēc iespējas sniegtu šo drošību pašreizējā

---

[4] Komisijas 2021. gada 25. novembra priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu (pārstrādāta redakcija) (COM(2021)0734).

satvarā, jo īpaši pārskatot veidu, kādā fondus finansiāli atbalsta to dalīborganizācijas; norāda, ka regula neaizliedz elastīgu un uz līdzdalību balstītu dalības maksas modeli, ar kura palīdzību dalīborganizācijas sniedz ieguldījumu, pamatojoties uz to iesaistes līmeni kopīgās darbībās; uzsver, ka kopīgajām darbībām arī turpmāk vajadzētu būt budžeta ziņā neitrālām un nevajadzētu radīt fondiem ienākumus, kas pārsniedz faktiskās izmaksas;

10. mudina Eiropas politiskos fondus maksimāli palielināt pašreizējās sistēmas finansiālās iespējas; uzsver, ka Eiropas politisko fondu finansēšana no Eiropas politisko partiju pašu resursiem pašlaik ir atļauta saskaņā ar pašreizējās regulas 2. panta 10. punktu; aicina gan Eiropas politiskās partijas, gan fondus noslēgt sadarbības nolīgumus, saskaņā ar kuriem fondi saņem kompensāciju no partijām par to ieguldījumu jebkurā kopīgā darbā, ņemot vērā to atšķirīgās attiecīgās lomas saskaņā ar Līgumiem;

11. turklāt uzsver, ka regula neaizliedz valstu fondiem, kas nav politiskie fondi, kļūt par Eiropas politisko fondu biedriem un veikt dalības iemaksas tajos;

12. uzskata, ka pašreizējās regulas 25. pantu varētu padarīt skaidrāku, lai skaidri apstiprinātu, ka dalības maksu var iekasēt no dalīborganizācijām par to iesaistīšanos Eiropas politiskā fonda organizētajos pasākumos;

13. norāda, ka dalības iemaksu definīcijas stingra piemērošana, finansiālais un administratīvais spiediens papildināt dotācijas no ES budžeta ar pašu radītiem resursiem, noteikumi, kas piemērojami kopīgām Eiropas politiskajām darbībām ar biedru fondiem, un ES finansējuma vispārējais līmenis ierobežo Eiropas politisko fondu finansiālo autonomiju un ilgtspēju, jo īpaši ņemot vērā to pieaugošo atbildību, un uzsver, ka ilgtspējīgs finansēšanas satvars ir būtisks, lai saglabātu to neatkarību un novērstu nepamatotu privāto ietekmi;

14. uzsver, ka pašu resursu dažādošanas ietvaros Eiropas politiskajiem fondiem ir atļauts saņemt ziedojumus no fiziskām vai juridiskām personām līdz 18 000 EUR apmērā gadā no viena līdzekļu devēja; uzskata, ka šo ziedojumu maksimālo apjomu varētu palielināt, lai Eiropas politiskajiem fondiem nodrošinātu lielāku elastību;

15. mudina Iestādi sadarbībā ar Komisiju turpināt un pilnveidot dialogu ar valstu kompetentajām iestādēm, lai palielinātu informētību par valstu finansēšanas sistēmu ietekmi uz Eiropas politisko fondu darbību un apzinātu praktiskus risinājumus, kuru mērķis ir izvairīties no neparedzētiem ierobežojumiem to finansiālajai ilgtspējai;

16. ierosina izveidot vienotu tiešsaistes ziņošanas un informācijas atklāšanas sistēmu attiecībā uz ES finansējumu, ziedojumiem un iemaksām Eiropas politiskajiem fondiem, lai nodrošinātu pienācīgu pārredzamību iedzīvotājiem, uzlabotu atbilstības uzraudzību un

samazinātu ziņojošo struktūru administratīvo un atbilstības nodrošināšanas slogu;

17. atzīst Eiropas politisko fondu centienus dažādot un stabilizēt savus finansējuma avotus saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu un mudina turpināt līdzsvaroti un pārredzami izmantot pieejamos pašu resursu mehānismus;

Nobeiguma apsvērumi

18. aicina Komisiju mērķtiecīgi pārskatīt finansēšanas noteikumus, kas saskaņā ar regulu piemērojami Eiropas politiskajiem fondiem, pamatojoties uz šā ziņojuma konstatējumiem un pieredzi, kas gūta kopš pārstrādātās regulas stāšanās spēkā;

19. aicina Komisiju pārskatīt, vai kāds valsts tiesiskais regulējums vai politikas satvars aizliedz vai kavē valstu struktūru, tostarp politisko fondu, iemaksu veikšanu Eiropas politiskajos fondos, un veikt nepieciešamos pasākumus;

20. aicina Komisiju iesniegt pārstrādātu tiesību akta priekšlikumu, ar ko pārskata Eiropas politisko fondu finansēšanas noteikumus, tostarp regulas 22. panta 4. punkta grozījumu, lai palielinātu Savienības vispārējā budžeta finanšu iemaksu vai dotāciju maksimālo apjomu līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, kas radušās Eiropas politiskajam fondam; turklāt aicina Komisiju šajā priekšlikumā iekļaut 25. panta grozījumu, lai palielinātu Eiropas politiskajiem fondiem paredzēto ziedojumu maksimālo apjomu, tādējādi nodrošinot lielāku elastību un finansējuma avotu dažādošanu;

21. apņemas palielināt politisko fondu vispārējo ES finansējuma līmeni nākamajā daudzgadu finanšu shēmā 2028.–2034. gadam, lai ņemtu vērā to, ka pēdējos gados netika veikta budžeta indeksācija, un augošo inflāciju un darbības izmaksas, lai nodrošinātu pienācīgus, stabilus un paredzamus finanšu resursus, ļautu fondiem iesaistīties ilgtermiņa stratēģiskās prognozēšanas un spēju veidošanas darbībās, saglabātu augstus pārredzamības, pārskatatbildības un neatkarības standartus, kā arī nodrošinātu proporcionalitāti starp atbilstības pienākumiem un pieejamo finansējumu;

22. secina, ka pienācīga finansējuma nodrošināšana Eiropas politiskajiem fondiem ir stratēģisks ieguldījums ES demokrātiskajā noturībā un ilgtermiņa pārvaldības spējā;

°

° °

23. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.